

ból», »Arcképek a magyar zenevilágból« stb. Több napilapnak zenekritikusa volt, szerkeszti a »Muzsika« c. zenei szakfolyóiratot, a rádió Stúdiója zenei tanácsának tagja.

Parádés-szerep az, amelyhez a színésznek nagy kedve van, mert benne brillírozni tud. Régente német idiomával »glanzrolle«-nak (L. o.) mondták. Parádés szereposztás az, ha valamely színdarab szerepei a legkitűnőbb színészek kezeiben vannak.

Parányi Adolf, színész, sz. 1862-ben, Győrött. 1879. máj. 1-én lett színésszé, Beődy Gábornál. 1896-ban a Népszínház szerződött, ahol egyhuzamban 14 évet töltött, azután 1910-ben a Király Színház kötelékébe lépett, ahol 5 évig működött, elismeréssel. 1913. máj. 26-án nyugalomba vonult. 1928. nov. 3-án jubilált, Győrött.

Paraszt a színpadon először a Schickaneder—Sághi-féle »Postakocsisok« c. vjban lép nálunk fel először. (Lásd: »Magyar Nyelv«, 1915—17. szám, 325. oldal. Rexa Dezső: »Szólások egy régi színdarabból«.)

Parasztbecsület, opara 1 felv. Szöv. írták: Targioni, Tosetti és Menasci. Zen. szerz. Pietro Mascagni. Ford. Radó Antal. Első előadása 1890. dec. 26-án volt a M. Kir. Operaházban. Szereposztása: Santuzza: Szilágyi Arabella; Lola: Ábrányiné Wein Margit; Turiddu: Szirovatka Károly; Alfio: Veres Sándor; Lucia: Henszler Helén. (Turiddu szerepét énekelte még: Luigi Signorini (1892.), Perotti Gyula (1893.), Arányi Dezső (1894.), Kertész Ödön (1897.), Henri Prevost (1903), Giovanni Lunardi (1906.), Környei Béla (1912.), majd 1913-tól kezdve Gábor József énekelte felváltva. 1920-ban Pilinszky Zsigmond mutatkozott be ebben a szerepben, amelyben fellépett 1922-ben Jeritza Mária társaságában Piccaver Alfréd is. Szentmihályi Tibor, Somló József énekeltek még Turiddu szerepét az utóbbi években. 1928. okt. 23-án Halmos János mutatkozott be benne, nov. 10-én Pataky Kálmán lépett fel Turiddu szerepében. — 100-ik előadása: 1895. okt.

30. — 200-ik előadása: 1911. nov. 16. — 300-ik előadása: 1925. márc. 12., a szerző dirigálásával. — Felújítása: 1920. szept. 26. Új betanulással: 1930. jan. 23.

Parasztpiros. Így hívják az erős piros színű arcfestéket, amelyet leginkább parasztszerepek alakításánál használnak a színészek; ennek ellentéte a szalonpirosfesték. (L. o.)

Parasztszínész. Szerepkörmegjelölés. A népszínműben játszó színészekre értik, vagy azokra, akik különösen a paraszt alakok ábrázolásában tűnnek ki. Ilyen zsánerekben híres művészek: Réthy Mihály, Füredi Mihály, Pártényi János, Bogyó Alajos, Tamássy József, Horváth Vince, Szentgyörgyi István, Rózsahegyi Kálmán, Kürti József, Kiss Ferenc, Pataki József stb.

Parázsó János, (nemes), jőnevű színész volt. 1833—34-ben Budán működött. Neje: Nádudvary Krisztina, színésznő, sz. 1813. máj. 1-én, Nagyváradon. Atyja N. István, aranyműves volt; 13-ik évében a német nyelv elsajátítása végett Oravicára (Krassó vm.) ment. Szenvedélye csakhamar a színpadra vonzotta és 1829. őszén Keszy Józsefnél Lugoson lép a pályára »Mátyás király választása« c. szmű Madróczy szerepében. 1830. télutó 11-én házasságra lépett Károlyfehérvárott Parázsóval. Járt Nagyszébenben, Déván, Brassóban, Szegeden (Kilényivel), Szabadkán, 1833-ban Kolozsvárott volt. 1834-ben Budán működött, azután Pályi Eleknél 31/2 évig. 1836-ban Kassán és Debrecenben járt. Itt hunyt el, 1838. febr. 24-én, hol Szabó Dávid író búcsúztatta. Legjobb szerepe: Griseldis volt.

Párhuzamos-próba az, midőn egy és és ugyanazon időben a színház tagjai két helyen próbálnak, például a színpadon és a táncteremben, vagy a festőteremben, esetleg a büffében; de az is párhuzamos-próba, ha egy délelőtt két darabból készülnek a színészek és azokból állandóan tartanak próbákat.

Páris Ila, színésznő, sz. 1904-ben, Budapestén. Festőművészeti tanulmányok után lépett a színpályára és magánúton végezte a Rákosi-iskolát. Magánképzését Diet-